

Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Όλγα Κοσμά
Οικονομικός Αναλυτής
okosma@eurobank.gr

Ευχαριστούμε την κυρία Παρασκευή Πετροπούλου (Οικονομικό Αναλυτή) και τον κύριο Δρ. Θεόδωρο Σταματίου (Ανώτερος Οικονομολόγος) για τα χρήσιμα σχόλια και τις παρατηρήσεις τους.

ΠΗΓΗ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάστασή τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάξουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Η καλύτερη του αναμενομένου επίδοση της ελληνικής οικονομίας το 2^ο τρίμηνο και η πιθανή υπερεκτίμηση των επιπτώσεων των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων οδηγούν σε αναθεώρηση της πρόβλεψης για την ύφεση του 2015

- Σύμφωνα με δημοσιεύματα στον εγχώριο τύπο η ελληνική κυβέρνηση και οι επίσημοι πιστωτές φαίνεται να συμφωνούν για μικρότερη συρρίκνωση του πραγματικού ΑΕΠ το 2015 (-1,3%) έναντι της προηγούμενης πρόβλεψης (-2,3%). Η επίσημη πρόβλεψη της διεύθυνσής μας για το ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης του 2015 είναι -1% (βλέπε Greece Macro Monitor, 21/10/2015).
- Η αρχική πρόβλεψη των επίσημων πιστωτών και της ελληνικής κυβέρνησης για ύφεση -2,3% το 2015 ισοδυναμούσε με συρρίκνωση -5,40% του πραγματικού ΑΕΠ το 2^ο εξάμηνο 2015. Σύμφωνα με τη νέα τους εκτίμηση (ανεπίσημα στοιχεία), ήτοι -1,3%, η ύφεση για το 2^ο εξάμηνο 2015 αναμένεται να διαμορφωθεί στο -3,45%.
- Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία (σύνολο αγοράς) σημείωσε πτώση -18,29% (σε όρους ετήσιας μεταβολής) τον Αύγουστο 2015. Οι πωλήσεις στο βιομηχανικό κλάδο της ενέργειας παρουσίασαν την υψηλότερη αρνητική μεταβολή, -36,26%, και ακολούθησε ο κλάδος των κεφαλαιουχικών αγαθών, -24,88%, και των ενδιάμεσων αγαθών, -1,05%. Αντιθέτως στον κλάδο των διαρκών και των μη διαρκών καταναλωτικών αγαθών καταγράφηκε αύξηση 36,28% και 2,91% αντίστοιχα. Οι προαναφερθείσες θετικές μεταβολές οφείλονται στην αύξηση των πωλήσεων σε αγορές του εξωτερικού.
- Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (ΙΤΣ) διαμορφώθηκε στα 2.090,7 εκατ ευρώ τον Αύγουστο 2015. Σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους παρατηρήθηκε αύξηση 248,6 εκατ ευρώ. Η εν λόγω βελτίωση οφείλεται στη μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου εμπορευμάτων (381,1 εκατ ευρώ), εισοδημάτων (95,6 εκατ ευρώ) και τρεχουσών μεταβιβάσεων (11,4 εκατ ευρώ). Από την άλλη πλευρά, το ισοζύγιο υπηρεσιών, παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε στο ταξιδιωτικό ισοζύγιο (211,9 εκατ ευρώ), υποχώρησε -239,4 εκατ ευρώ κυρίως λόγω της συρρίκνωσης του πλεονάσματος του ισοζυγίου μεταφορών (-400,4 εκατ ευρώ).

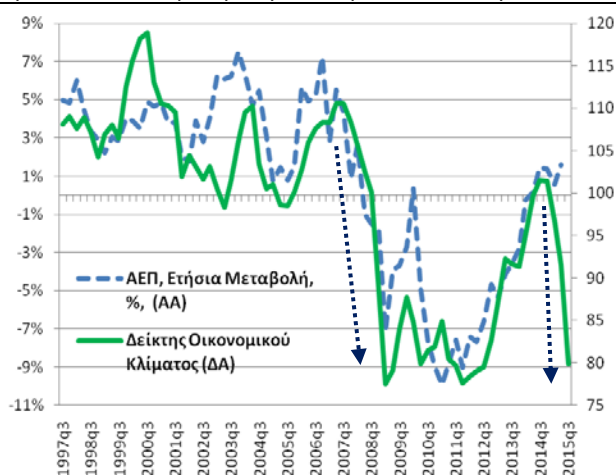

Πηγή: Bloomberg

Η καλύτερη του αναμενομένου επίδοση της ελληνικής οικονομίας το 2^ο τρίμηνο 2015 και η πιθανή υπερεκτίμηση των επιπτώσεων στην οικονομία των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων οδηγούν σε αναθεώρηση της πρόβλεψης για την ύφεση του 2015.

Σύμφωνα με δημοσιεύματα στον εγχώριο τύπο η ελληνική κυβέρνηση και οι επίσημοι πιστωτές φαίνεται να συμφωνούν για μικρότερη συρρίκνωση του πραγματικού ΑΕΠ το 2015 (-1,3%) έναντι της προηγούμενης πρόβλεψης (-2,3%). Η επίσημη πρόβλεψη της διεύθυνσής μας για το ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης του 2015 είναι -1% (βλέπε Greece Macro Monitor, 21/10/2015).¹ Όπως είχαμε αναφέρει σε προηγούμενο τεύχος του φυλλαδίου 7ημέρες ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ η αρχική πρόβλεψη των επίσημων πιστωτών και της ελληνικής κυβέρνησης για ύφεση -2,3% το 2015 ισοδυναμούσε με συρρίκνωση -5,40% του πραγματικού ΑΕΠ το 2^ο εξάμηνο 2015. Σύμφωνα με τη νέα τους εκτίμηση (ανεπίσημα στοιχεία), ήτοι -1,3%, η ύφεση για το 2^ο εξάμηνο 2015 αναμένεται να διαμορφωθεί στο -3,45%.

Σχήμα 1: Πραγματικό ΑΕΠ και Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, %, και μονάδες δείκτη)

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (β) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (γ) Eurobank Research.

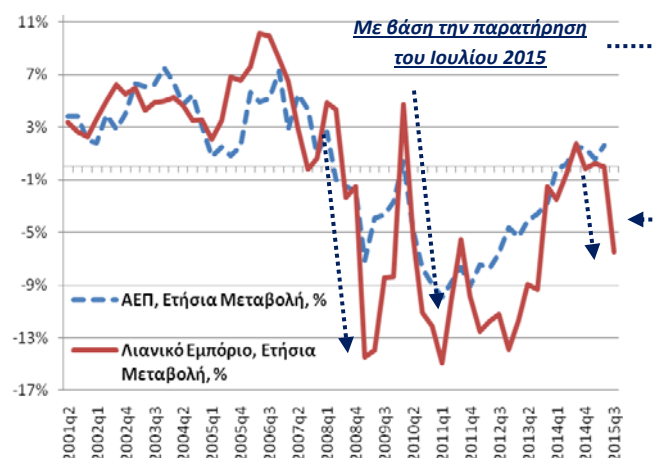
Σημείωση: (α) ως ΑΑ ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό, (β) για το δείκτη οικονομικού κλίματος έχουμε διαθέσιμες παρατηρήσεις για όλους τους μήνες του 3^{ου} τριμήνου 2015. Επιπρόσθετα, ως τιμή τριμήνου παρουσιάζουμε το μέσο όρο τριών μηνών, (γ) οι χρονολογικές σειρές είναι εποχικά διορθωμένες.

Γνώμη μας είναι ότι η αναθεώρηση της ύφεσης για το 2015 αποτέλεσε προϊόν δύο παραγόντων: 1^ο της καλύτερης του αναμενομένου επίδοσης της ελληνικής οικονομίας το 2^ο τρίμηνο 2015 και 2^ο της πιθανής υπερεκτίμησης των επιπτώσεων στην οικονομία των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων. Για παράδειγμα πολλές ελληνικές επιχειρήσεις είχαν «συνθηθεί» να λειτουργούν υπό συνθήκες σημαντικής έλλειψης ρευστότητας

οπότε ήταν καλύτερα προετοιμασμένες στο να αντιμετωπίσουν το μέτρο των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων.

Ωστόσο τα σημάδια της προβλεπόμενης ύφεσης για το 3^ο τρίμηνο 2015 είναι ήδη ορατά και αποτυπώνονται στα μέχρι τώρα διαθέσιμα στοιχεία των μηνών Ιουλίου, Αυγούστου και Σεπτεμβρίου 2015. Για παράδειγμα ο δείκτης οικονομικού κλίματος (όλες οι παρατηρήσεις για το 3^ο τρίμηνο 2015 είναι διαθέσιμες) σημείωσε σημαντική πτώση το 3^ο τρίμηνο 2015. Όπως αποτυπώνεται στο Σχήμα 1 ο εν λόγω δείκτης παρουσιάζει ισχυρή θετική συσχέτιση με την ποσοστιαία μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ (συντελεστής θετικής συσχέτισης 0,89). Το ίδιο ισχύει και για το δείκτη όγκου στο λιανικό εμπόριο (συντελεστής θετικής συσχέτισης 0,90). Η τελευταία διαθέσιμη παρατήρηση του συγκεκριμένου δείκτη είναι για τον Ιούλιο 2015 (βλέπε Σχήμα 2). Η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή ήταν της τάξης του -7,34% (μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία) ενώ η μηνιαία μεταβολή ήταν -4,61% (-1,38% τον Ιούνιο, εποχικά διορθωμένα στοιχεία). Ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο αποτελεί ένα καλό βαρόμετρο για την πορεία της καταναλωτικής δαπάνης των νοικοκυριών οπότε και του πραγματικού ΑΕΠ λόγω του υψηλού μεριδίου της ιδιωτικής κατανάλωσης.

Σχήμα 2: Πραγματικό ΑΕΠ και Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, %)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) για το δείκτη όγκου στο λιανικό εμπόριο έχουμε διαθέσιμες παρατηρήσεις μέχρι και τον Ιούλιο 2015. Για να λάβουμε μια τιμή για το 3^ο τρίμηνο 2015 κάνουμε την υπόθεση ότι τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο 2015 η τιμή του δείκτη παραμένει σταθερή, δηλαδή λαμβάνει την τιμή του Ιουλίου 2015. Επιπρόσθετα, ως τιμή τριμήνου παρουσιάζουμε το μέσο όρο τριών μηνών, (β) οι χρονολογικές σειρές είναι εποχικά διορθωμένες.

¹ Για παράδειγμα βλέπε:

<http://www.eurobank.gr/Uploads/Reports/GREECEMACROFOCUSOctober212015.pdf>

Πίνακας 1: Προβλέψεις για τη Μακροοικονομική Επίδοση της Ελληνικής Οικονομίας – 2015 και 2016

	<u>Έτος: 2015</u>					
Θεσμικός Φορέας	ΕΕ	ΕΕ	ΕΕ	ΕΕ	ΕΕ	ΥΠΟΙΚ
Ημερομηνία	4/11/2014	5/2/2015	5/5/2015	10/7/2015	19/8/2015	5/10/2015
<u>Ετήσια Ποσοστιαία, %, Μεταβολή σε Πραγματικούς Όρους</u>						
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	2,9	2,5	0,5	-2,0 to -4,0	-2,3	-2,3
Ιδιωτική Κατανάλωση	1,6	1,7	0,6	na.	na.	-1,6
Δημόσια Κατανάλωση	-2,9	-0,9	-0,6	na.	na.	-1,2
Επένδυση	11,7	8,4	-3,1	na.	na.	-16,5
Εξαγωγές	5,4	5,6	4,1	na.	na.	-1,5
Εισαγωγές	2,1	4,0	2,0	na.	na.	-3,6
<u>Έτος: 2016</u>						
Θεσμικός Φορέας	ΕΕ	ΕΕ	ΕΕ	ΕΕ	ΕΕ	ΥΠΟΙΚ
Ημερομηνία	4/11/2014	5/2/2015	5/5/2015	10/7/2015	19/8/2015	5/10/2015
<u>Ετήσια Ποσοστιαία, %, Μεταβολή σε Πραγματικούς Όρους</u>						
Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	3,7	3,6	2,9	-0,5 to -1,8	-1,3	-1,3
Ιδιωτική Κατανάλωση	2,2	2,2	2,4	na.	na.	-2,4
Δημόσια Κατανάλωση	-1,4	-0,5	-0,3	na.	na.	-2,1
Επένδυση	15,0	15,0	7,2	na.	na.	4,5
Εξαγωγές	4,9	4,8	5,1	na.	na.	-1,0
Εισαγωγές	3,4	3,5	3,6	na.	na.	0,0

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (β) Ελληνικό Υπουργείο Οικονομικών.

Σημείωση: (α) οι τρεις πρώτες στήλες παραθέτουν τις επίσημες φθινοπωρινές (2014), χειμερινές (2015) και εαρινές (2015) προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ), η τέταρτη στήλη παραθέτει τις αρχικές αναθεωρημένες προβλέψεις της ΕΕ στο κείμενο αξιολόγησης του αιτήματος της ελληνικής κυβέρνησης (8/7/2015) για παροχή δανείου από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας, η πέμπτη στήλη παραθέτει τις επίσημες προβλέψεις του 3^{ου} οικονομικού προγράμματος προσαρμογής και η έκτη στήλη παραθέτει τις επίσημες προβλέψεις του υπουργείου οικονομικών στο προσχέδιο του προϋπολογισμού.

Στον Πίνακα 1 παραθέτουμε τις αναθεωρήσεις για τον προβλεπόμενο ρυθμό αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ της ελληνικής οικονομίας τα έτη 2015-2016. Η επίσημη πρόβλεψη (Ευρωπαϊκή Επιτροπή) το Νοέμβριο 2014 έκανε λόγο για ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης της τάξης του 2,9%. Στη συνέχεια το Φεβρουάριο 2015 υπήρξε αναθεώρηση προς τα κάτω στο 2,5% και το Μάιο 2015 στο 0,5%. Τον Ιούλιο 2015, έπειτα από τις γνωστές πολιτικοοικονομικές εξελίξεις, σημειώθηκε ραγδαία επιδείνωση των προβλέψεων με ένα εύρος τιμών μεταξύ -4% και -2%. Στη συνέχεια με την υπογραφή του 3^{ου} οικονομικού προγράμματος προσαρμογής η εκτίμηση ήταν στο -2,3%. Τέλος σύμφωνα με δημοσιεύματα του εγχώριου τύπου η νέα πρόβλεψη (ανεπίσημα στοιχεία) διαμορφώνεται στο -1,3%. Συνεπώς η ελληνική οικονομία δείχνει να εισέρχεται σε ένα διετές μονοπάτι αρνητικών ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης. Δηλαδή, θα συμπληρώσει οκτώ χρόνια ύφεσης τα τελευταία εννέα χρόνια. Με μεγάλη πιθανότητα το τελευταίο στοιχείο θα οδηγήσει στο χαρακτηρισμό της περιόδου

2007-2016 ως μιας εκ των μεγαλύτερων υφέσεων στη σύγχρονη ιστορία των ανεπτυγμένων οικονομιών της αγοράς.

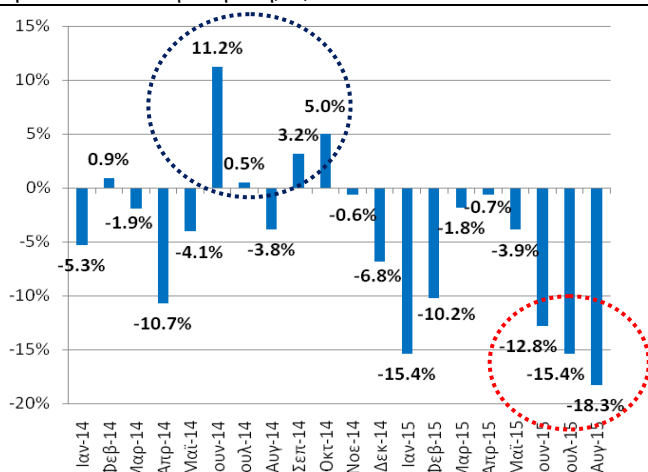
Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία (σύνολο αγοράς) σημείωσε μεγάλη πτώση -18,29% (σε όρους ετήσιας μεταβολής) τον Αύγουστο 2015. Οι πωλήσεις στο βιομηχανικό κλάδο της ενέργειας παρουσίασαν την υψηλότερη αρνητική μεταβολή, -36,26%, και ακολούθησε ο κλάδος των κεφαλαιουχικών αγαθών, -24,88%, και των ενδιάμεσων αγαθών, -1,05%. Αντιθέτως στον κλάδο των διαρκών και των μη διαρκών καταναλωτικών αγαθών καταγράφηκε αύξηση 36,28% και 2,91% αντίστοιχα.

Οι πωλήσεις στον κλάδο της βιομηχανίας, σε όρους ετήσιας μεταβολής και συνόλου αγοράς (εγχώριας και εξωτερικού), σημείωσαν μεγάλη πτώση -18,29% τον Αύγουστο 2015. Στο Σχήμα 3 παρουσιάζουμε την ετήσια ποσοστιαία μεταβολή του δείκτη κύκλου εργασιών στη βιομηχανία από τον Ιανουάριο 2014 μέχρι τον Αύγουστο 2015. Παρατηρούμε ότι τους τελευταίους δέκα

μήνες (δηλαδή από το Νοέμβριο 2014) ο ρυθμός μεταβολής του εν λόγω δείκτη κινείται συνεχώς σε αρνητικό έδαφος (μέση τιμή: -8,59%). Επιπρόσθετα, από τον Απρίλιο του τρέχοντος έτους καταγράφηκε σταδιακή επιδείνωση η οποία κορυφώθηκε τους καλοκαιρινούς μήνες. Πιο αναλυτικά, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του δείκτη κύκλου εργασιών στη βιομηχανία από -3,87% το Μάιο 2015 διαμορφώθηκε στο -12,82% τον Ιούνιο 2015, στο -15,39% τον Ιούλιο και στο -18,29% τον Αύγουστο.

Αποδεικνύεται ότι η ραγδαία όξυνση του κλίματος αβεβαιότητας παράλληλα με την επιβολή των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων είχε σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στο επίπεδο των πωλήσεων του βιομηχανικού κλάδου. Αξίζει να τονίσουμε ότι σε όρους ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας ο εν λόγω κλάδος αποτελεί το 11,8% της εγχώριας παραγωγικής δραστηριότητας και σε όρους απασχόλησης το 10,9% (στοιχεία 2^{ου} τριμήνου 2015). Συνεπώς η αρνητική επίδραση που αναμένεται να έχει ο βιομηχανικός κλάδος στο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης του 3^{ου} τριμήνου 2015 δεν θα είναι αμελητέα.

Σχήμα 3: Δείκτης Κύκλου Εργασιών – Βιομηχανία, Σύνολο Αγοράς (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, %)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

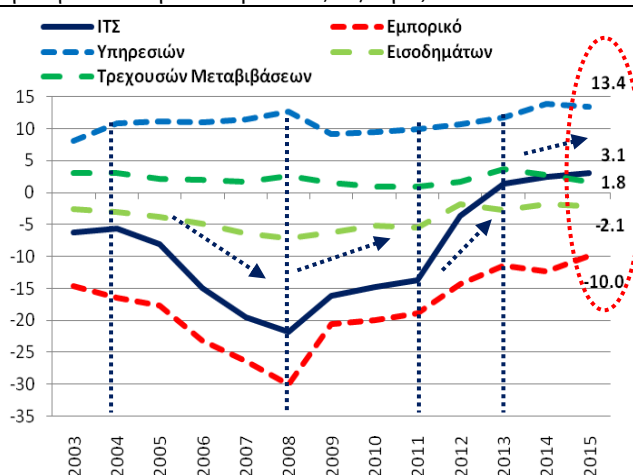
Σε ότι αφορά τις επί μέρους κατηγορίες του δείκτη κύκλου εργασιών στη βιομηχανία παρατηρούμε τα εξής: στον τομέα της ενέργειας (συντελεστής στάθμισης, δηλαδή η βαρύτητα που έχει στο σχηματισμό του τελικού δείκτη: 33,61%) καταγράφηκε ετήσια μείωση -36,26% (-29,55% τον Ιούλιο, -34,14% τον Ιούνιο και -12,16% το Μάιο), στον τομέα των ενδιάμεσων αγαθών (συντελεστής στάθμισης: 31,86%) ετήσια πτώση -1,05%, ενώ στον τομέα των κεφαλαιουχικών αγαθών (συντελεστής στάθμισης: 4,57%) η συρρίκνωση προσέγγισε το -24,88%. Από την άλλη πλευρά, στους τομείς των διαρκών καταναλωτικών αγαθών (συντελεστής στάθμισης: 1,53%) και των μη διαρκών καταναλωτικών αγαθών (συντελεστής στάθμισης: 28,43%) σημειώθηκε αύξηση 36,28% και 2,91% αντίστοιχα. Οι εν λόγω θετικές μεταβολές οφείλονται στην αύξηση των πωλήσεων σε αγορές του εξωτερικού και όχι στην εγχώρια αγορά. Τουναντίον, οι πωλήσεις διαρκών καταναλωτικών αγαθών στην εγχώρια αγορά σημείωσαν πτώση -7,6%.

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (ΙΤΣ) διαμορφώθηκε στα 2.090,7 εκατ ευρώ τον Αύγουστο 2015. Σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους παρατηρήθηκε αύξηση 248,6 εκατ ευρώ. Η εν λόγω βελτίωση οφείλεται στη μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου εμπορευμάτων (381,1 εκατ ευρώ), εισοδημάτων (95,6 εκατ ευρώ) και τρεχουσών μεταβιβάσεων (11,4 εκατ ευρώ). Από την άλλη πλευρά, το ισοζύγιο υπηρεσιών, παρά τη βελτίωση που σημειώθηκε στο ταξιδιωτικό ισοζύγιο (211,9 εκατ ευρώ), υποχώρησε -239,4 εκατ ευρώ κυρίως λόγω της συρρίκνωσης του πλεονάσματος του ισοζυγίου μεταφορών (-400,4 εκατ ευρώ).

Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (ΙΤΣ) διαμορφώθηκε στα 2.090,7 εκατ ευρώ (πλεόνασμα) τον Αύγουστο 2015. Σε σύγκριση με τον Ιούλιο 2015 σημειώθηκε χειροτέρευση -356,9 εκατ ευρώ κυρίως λόγω της διεύρυνσης του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου (-551,2 εκατ ευρώ). Με τη σειρά της, η τελευταία μεταβολή, προήλθε από την αύξηση τόσο του ελλείμματος του ισοζυγίου καυσίμων (-305,8 εκατ ευρώ) όσο και του εμπορικού ελλείμματος χωρίς καύσιμα και πλοία (-237,9 εκατ ευρώ). Από την άλλη πλευρά, η χειροτέρευση του ΙΤΣ αντισταθμίστηκε μερικώς από την αύξηση του πλεονάσματος του ταξιδιωτικού ισοζυγίου (469,3 εκατ ευρώ) η οποία οδήγησε σε βελτίωση του ισοζυγίου υπηρεσιών (376,4 εκατ ευρώ).

Το πλεόνασμα του ΙΤΣ αναμένουμε να διατηρηθεί το Σεπτέμβριο 2015 (δημοσίευση στοιχείων από την Τράπεζα της Ελλάδος: 20/11/2015) κυρίως λόγω της τουριστικής κίνησης η οποία ενισχύει το ταξιδιωτικό ισοζύγιο. Επιπρόσθετα, ποιοτικά (και όχι ποσοτικά) παρόμοια επίδραση δύναται να έχει η προβλεπόμενη επιδείνωση της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας η οποία αναμένουμε να οδηγήσει σε μείωση των εισαγωγών εμπορευμάτων.

Σχήμα 4: Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών και Συνιστώσες (άθροισμα Ιανουαρίου-Αυγούστου, δις ευρώ)

Πηγή: (α) Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Σε σύγκριση με τον Αύγουστο 2014 το ΙΤΣ παρουσίασε βελτίωση 248,6 εκατ ευρώ. Η συγκεκριμένη μεταβολή οφείλεται στη μείωση του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου (381,1 εκατ ευρώ), του ισοζυγίου εισοδημάτων (95,6 εκατ ευρώ) και του ισοζυγίου

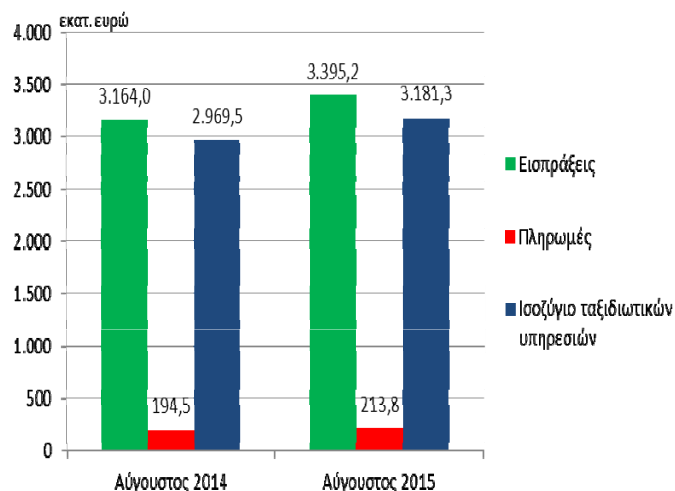
τρεχουσών μεταβιβάσεων (11,4 εκατ ευρώ). Στην αντίθετη κατεύθυνση κινήθηκε το ισοζύγιο υπηρεσιών. Πιο συγκεκριμένα, παρά την ενίσχυση του ταξιδιωτικού ισοζυγίου (211,9 εκατ ευρώ) παρουσίασε συρρίκνωση -239,4 εκατ ευρώ κυρίως λόγω της μείωσης του πλεονάσματος του ισοζυγίου μεταφορών (-400,4 εκατ ευρώ).

Εκτός από τις προαναφερθείσες μεταβολές-συγκρίσεις (ΙΤΣ σε επίπεδο μήνα, μηνιαία και ετήσια σύγκριση) θεωρούμε ότι είναι χρήσιμο για τους αναγνώστες του παρόντος φυλλαδίου να γνωρίζουν τη συνολική εικόνα του ΙΤΣ κατά τη διάρκεια των πρώτων οκτώ μηνών του έτους 2015. Για το σκοπό αυτό παραθέτουμε στο Σχήμα 4 το ΙΤΣ για την περίοδο 2003-2015 σε όρους σωρευτικού αθροίσματος Ιανουαρίου-Αυγούστου. Η χρησιμότητα του εν λόγω σχήματος έγκειται στο γεγονός ότι αποτυπώνει την τάση-δυναμική για την τελική ετήσια διαμόρφωση του ΙΤΣ. Παρατηρούμε τα εξής: στο πρώτο οκτάμηνο του 2015 το ΙΤΣ ανήλθε στα 3,11 δις ευρώ (πλεόνασμα). Σε σχέση με το 2014 παρατηρείται βελτίωση της τάξης των 702,7 εκατ ευρώ. Ο κύριος λόγος αυτής της εξέλιξης ήταν η βελτίωση του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου κατά 2.380,5 εκατ ευρώ (βλέπε την κόκκινη διακεκομμένη γραμμή του Σχήματος 4). Οι υπόλοιπες τρεις βασικές συνιστώσες του ΙΤΣ είχαν αρνητική συνεισφορά καθώς το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών μειώθηκε -470,2 εκατ ευρώ, το έλλειμμα του ισοζυγίου εισοδημάτων υποχώρησε -216,8 εκατ ευρώ και το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών μεταβιβάσεων κινήθηκε πτωτικά -990,7 εκατ ευρώ. Για το σύνολο του έτους 2015 αναμένουμε το ΙΤΣ να διαμορφωθεί κοντά στο 1% ως ποσοστό του ΑΕΠ (λόγος ονομαστικών μεγεθών).

Το ταξιδιωτικό ισοζύγιο παρουσίασε πλεόνασμα 3.181 εκατ ευρώ τον Αύγουστο 2015 (+5,1% ετησίως), με τις καθαρές ταξιδιωτικές εισπράξεις να υπεραντισταθμίζουν κατά 268,7% το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών και να συμβάλλουν με τον τρόπο αυτό κατά 91,3% στο σύνολο των καθαρών εισπράξεων από υπηρεσίες. Για την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2015 το πλεόνασμα διαμορφώθηκε στα 9.099 εκατ. ευρώ έναντι πλεονάσματος 8.389 εκατ ευρώ (+8,5%) την αντίστοιχη περίοδο του 2014.

Το ταξιδιωτικό ισοζύγιο παρουσίασε πλεόνασμα τον Αύγουστο του 2015 της τάξεως των 3.181 εκατ ευρώ, έναντι 2.970 εκατ ευρώ τον Αύγουστο του 2014 (βλέπε Σχήμα 5). Συγκεκριμένα, οι ταξιδιωτικές εισπράξεις αυξήθηκαν κατά 231 εκατ ευρώ στα 3.395 εκατ ευρώ (+7,3%) σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους, ενώ οι ταξιδιωτικές πληρωμές αυξήθηκαν κατά 19 εκατ ευρώ στα 214 εκατ ευρώ (+7,1%) κατά το εν λόγω χρονικό διάστημα. Η αύξηση των ταξιδιωτικών εισπράξεων οφείλεται στην αύξηση των αφίξεων κατά 137 χιλ ταξιδιώτες (+2,8%) και της μέσης δαπάνης ανά ταξίδι κατά 4,5%. Οι καθαρές εισπράξεις από την παροχή ταξιδιωτικών υπηρεσιών υπεραντιστάθμισαν κατά 268,7% το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών, συμβάλλοντας κατά 91,3% στο σύνολο των καθαρών εισπράξεων από υπηρεσίες.

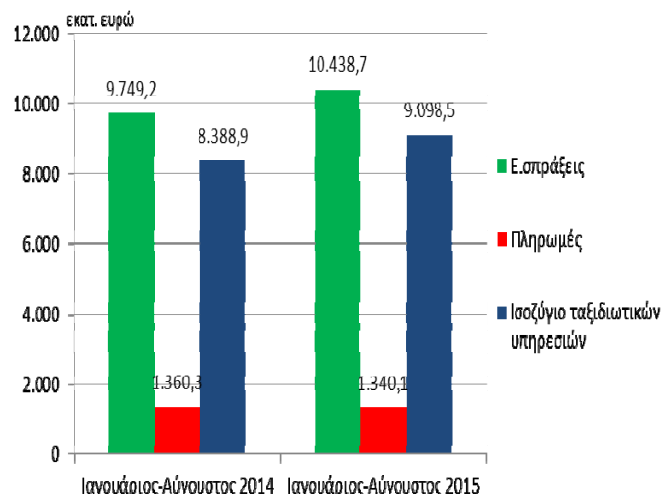
Σχήμα 5: Ταξιδιωτικό Ισοζύγιο

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος, (β) Eurobank Research.

Όσον αφορά σωρευτικά τους οκτώ μήνες του έτους (βλέπε Σχήμα 6), το ταξιδιωτικό ισοζύγιο ήταν πλεονασματικό κατά 9.099 εκατ ευρώ έναντι πλεονάσματος 8.389 εκατ ευρώ το πρώτο οκτάμηνο του 2014 (+8,5%), καθώς οι ταξιδιωτικές εισπράξεις αυξήθηκαν κατά 690 εκατ ευρώ (+7,1%) στην εν λόγω χρονική περίοδο ενώ οι ταξιδιωτικές πληρωμές μειώθηκαν κατά 20 εκατ ευρώ (-1,5%). Η εν λόγω αύξηση των ταξιδιωτικών εισπράξεων οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των αφίξεων κατά 10,6%, καθώς η μέση δαπάνη ανά ταξίδι μειώθηκε κατά 3,0%. Κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2015, οι καθαρές εισπράξεις από την παροχή ταξιδιωτικών υπηρεσιών αντιστάθμισαν κατά 79,8% το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών, συνεισφέροντας κατά 71,9% στο σύνολο των καθαρών εισπράξεων από υπηρεσίες.

Σχήμα 6: Ταξιδιωτικό Ισοζύγιο

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος, (β) Eurobank Research.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Μεταβλητή: Πραγματικό ΑΕΠ, μεταβολές (%), μη εποχ. προσαρμ. για γογ%, εποχ. προσαρμ. για αοα%

Για το 2^ο τρίμηνο (2015) ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης ήταν της τάξης του **1,73%** (0,20%, 2015q1 και 0,34%, 2014q2). Η αντίστοιχη **τριμηνιαία % μεταβολή** ήταν της τάξης του **0,91%** (0,06%, 2015q1 και -0,14%, 2014q2).

Συνολική Περίοδος: 1997q2–2015q2

Υποπερίοδος: 2008q4–2015q2

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγμ. ΑΕΠ Δ (ετήσια, %)

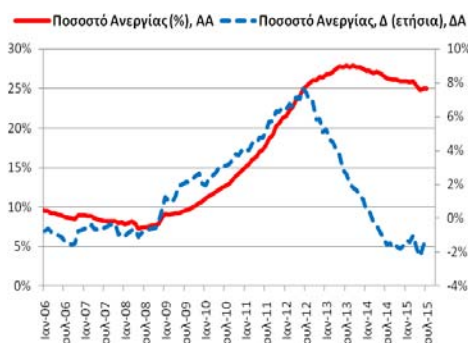
Περίοδος: 1997q2– 2015q2
Στοιχεία: Τριμηνιαία
Μέσος Όρος: 0,84%
Διάμεσος: 2,14%
Μέγιστο: 7,24% (2003q4)
Ελάχιστο: -10,37% (2011q1)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 28/8/2015
Επομ. δημ.: 13/11/2015
(εκτιμήσεις), 27/11/2015
(προσωρινά στοιχεία)

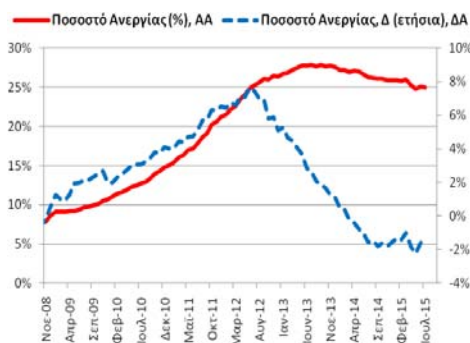
Μεταβλητή: Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)

Για το μήνα **Ιούλιο (2015)** το ποσοστό της **ανεργίας** διαμορφώθηκε στο **24,99%** (25,03%, 6/2015 και 26,28%, 7/2014) και η αντίστοιχη **ετήσια μεταβολή ήταν στις -1,28 ΠΜ** (-1,62 ΠΜ, 6/2015 και -1,59 ΠΜ, 7/2014). Ο αριθμός των **απασχολούμενων** ανέρχεται στα **3,591 εκ** άτομα (3,591 εκ, 6/2015 και 3,558 εκ, 7/2014) ενώ ο αριθμός των **ανέργων** ανέρχεται στα **1,197 εκ** άτομα (1,199 εκ, 6/2015 και 1,268 εκ 7/2014).

Συνολική Περίοδος: 1/2006–7/2015

Υποπερίοδος: 11/2008–7/2015

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας

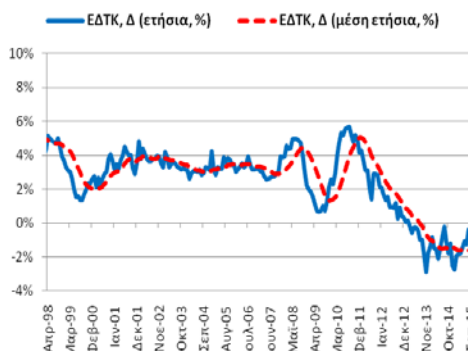
Περίοδος: 1/2006 - 7/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 16,58%
Διάμεσος: 13,92%
Μέγιστο: 27,89% (9/2013)
Ελάχιστο: 7,30% (5/2008)

Σημείωση: Δ = μεταβολή,
AA = αριστερός άξονας,
ΔΑ = δεξιός άξονας,
ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
Δημοσίευση: 8/10/2015
Επομ. δημ.: 12/11/2015

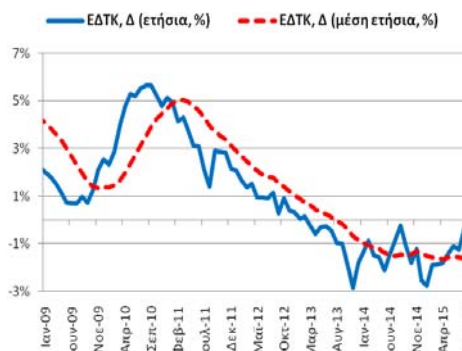
Μεταβλητή: Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), ετήσια μεταβολή (%)

Για το μήνα **Σεπτέμβριο (2015)** η ετήσια μεταβολή (%) του **ΕνΔΤΚ** ήταν στο **-0,76%** (-0,39%, 8/2015 και -1,11%, 9/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή ήταν στο -1,57%** (-1,60%, 8/2015 και -1,47%, 9/2014). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια μεταβολή (%) του **Εθνικού ΔΤΚ** ήταν στο **-1,72%** (-1,46%, 8/2015 και -0,84%, 9/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή ήταν στο -2,04%** (-1,97%, 8/2015 και -1,39%, 9/2014).

Συνολική Περίοδος: 4/1998–9/2015

Υποπερίοδος: 1/2009–9/2015

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕνΔΤΚ, Δ (ετήσια, %)

Περίοδος: 4/1998 - 9/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 2,48%
Διάμεσος: 3,08%
Μέγιστο: 5,66% (9/2010)
Ελάχιστο: -2,86% (11/2013)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 9/10/2015
Επομ. δημ.: 10/11/2015

Πίνακας Α2: Οι Συνιστώσες του Πραγματικού ΑΕΠ (μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία)Συνολική Περίοδος: 1997q2-2015q2Υποπερίοδος: 2008q4-2015q2Δημοσίευση: 28/8/2015Ιδιωτική Κατανάλωση (δαπάνη)

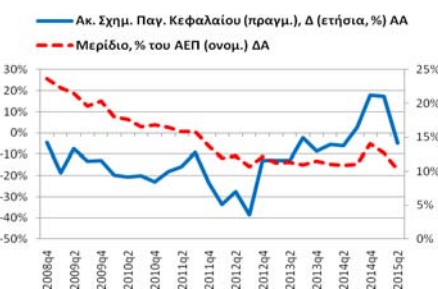
- Για το 2015q2 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή της ιδιωτικής κατανάλωσης ήταν στο **2,79%** (2015q1: 0,97%, 2014q2: 0,66%).

- Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **72,97%** (2015q1: 71,96%, 2014q2: 72,01%).

Δημόσια Κατανάλωση (δαπάνη)

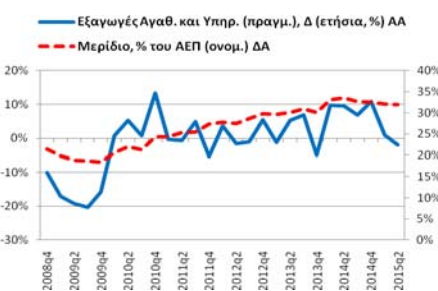
- Για το 2015q2 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή της δημόσιας κατανάλωσης ήταν στο **2,35%** (2015q1: -1,22%, 2014q2: -2,21%).

- Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **20,06%** (2015q1: 20,31%, 2014q2: 19,98%).

Ακαθάριστος Σχηματισμός Πάγιου Κεφαλαίου (δαπάνη)

- Για το 2015q2 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των συνολικών επενδύσεων ήταν στο **-4,93%** (2015q1: 17,40%, 2014q2: -6,04%).

- Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **10,23%** (2015q1: 12,71%, 2014q2: 10,84%).

Εξαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (δαπάνη)

- Για το 2015q2 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των εξαγωγών ήταν στο **-1,94%** (2015q1: 0,94%, 2014q2: 9,52%).

- Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **31,98%** (2015q1: 32,07%, 2014q2: 33,54%).

Εισαγωγές Αγαθών και Υπηρεσιών (δαπάνη, αρνητική συνεισφορά)

- Για το 2015q2 η ετήσια ποσοστιαία μεταβολή των εισαγωγών ήταν στο **-3,90%** (2015q1: 10,62%, 2014q2: 9,28%).

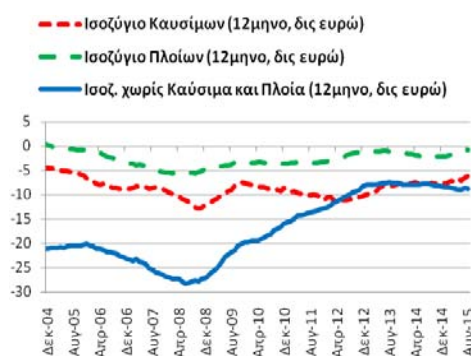
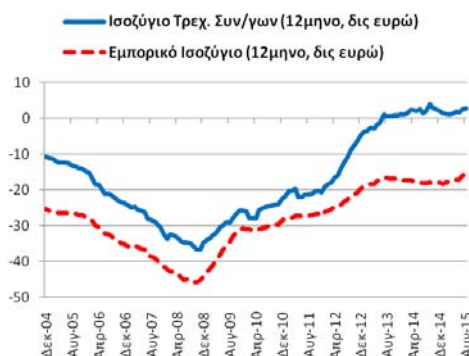
- Το αντίστοιχο μερίδιο, % του ΑΕΠ (ονομ.), ήταν στο **32,78%** (2015q1: 34,38%, 2014q2: 36,62%).

Πίνακας Α3: Εξωτερικός Τομέας (άθροισμα περιόδου 12 μηνών)

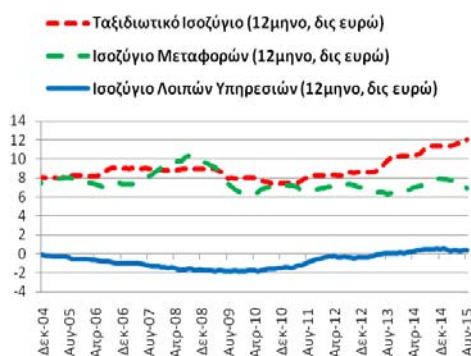
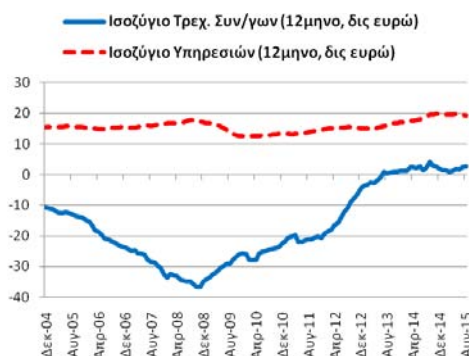
Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (12/2004-8/2015)

Επί μέρους Ισοζύγια (12/2004-8/2015)

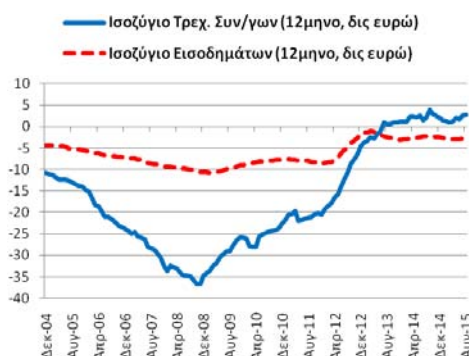
Ισοζύγιο: Εμπορικό (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)

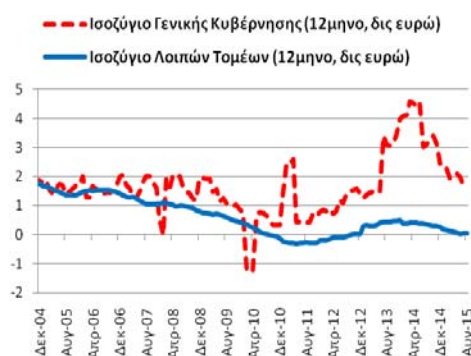
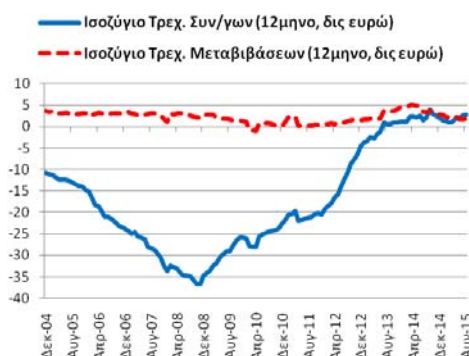
Ισοζύγιο: Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)

Ισοζύγιο: Εισοδημάτων (αμοιβών – μισθών και τόκων, μερισμάτων – κερδών)

Ισοζύγιο: Τρεχουσών Μεταβιβάσεων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

Δημοσίευση: 21/10/2015

■ Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το ισοζύγιο **τρεχουσών συναλλαγών** διαμορφώθηκε στα **2,71 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: 2,46 και 9/2013-8/2014: 2,06).

■ Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το **εμπορικό** ισοζύγιο διαμορφώθηκε στα **-15,60 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: -15,98 και 9/2013-8/2014: -18,15).

■ Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** διαμορφώθηκε στα **19,27 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: 19,51 και 9/2013-8/2014: 19,05).

■ Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το **ταξιδιωτικό** ισοζύγιο διαμορφώθηκε στα **12,03 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: 11,81 και 9/2013-8/2014: 11,17).

■ Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το ισοζύγιο **εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-2,70 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: -2,79 και 9/2013-8/2014: -2,30).

■ Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** διαμορφώθηκε στα **-2,37 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: -2,45 και 9/2013-8/2014: -2,07).

■ Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το ισοζύγιο **τρεχουσών μεταβιβάσεων** διαμορφώθηκε στα **1,73 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: 1,72 και 9/2013-8/2014: 3,47).

■ Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **1,67 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: 1,68 και 9/2013-8/2014: 3,11).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

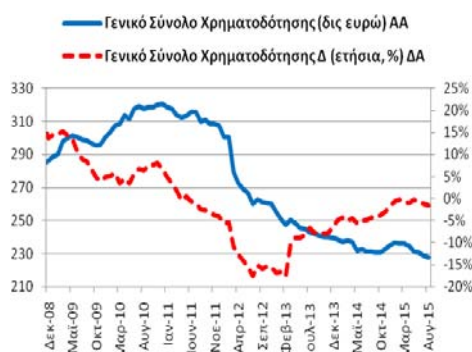
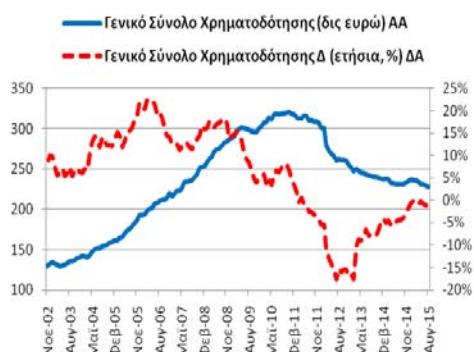
Επόμενη δημοσίευση: 20/11/2015

Πίνακας Α4: Χρηματοδότηση της Ελληνικής Οικονομίας από εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

Συνολική Περίοδος: 11/2002-8/2015

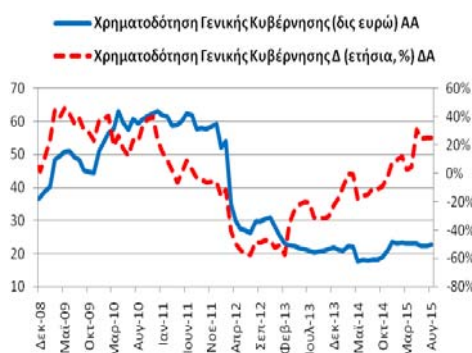
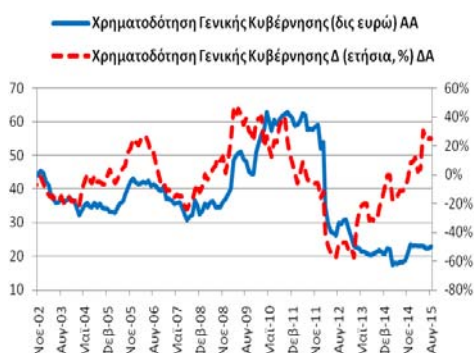
Υποπερίοδος: 12/2008-8/2015

Δημοσίευση: 25/9/2015

Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) το **γενικό σύνολο** της χρηματοδότησης ανήλθε στα **228,01 δισ ευρώ** (7/2015: 228,68 δισ ευρώ και 8/2014: 231,37 δισ ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-1,46%** (7/2015: -1,12% και 8/2014: -4,34%).

Χρηματοδότηση Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

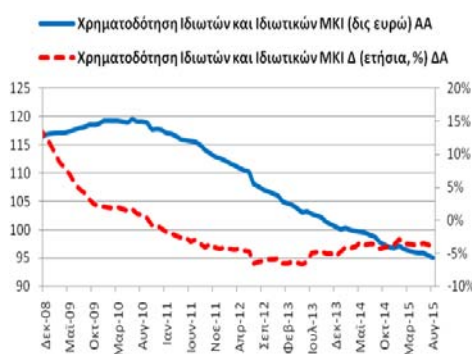
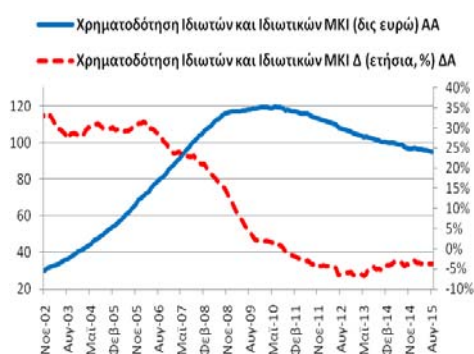
■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) η χρηματοδότηση της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθε στα **22,82 δισ ευρώ** (7/2015: 22,24 δισ ευρώ και 8/2014: 18,24 δισ ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **25,07%** (7/2015: 24,83% και 8/2014: -10,89%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** ανήλθε στα **96,66 δισ ευρώ** (7/2015: 97,44 δισ ευρώ και 8/2014: 101,18 δισ ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-4,47%** (7/2015: -3,72% και 8/2014: -4,11%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

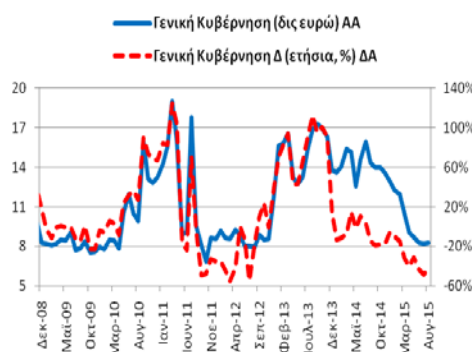
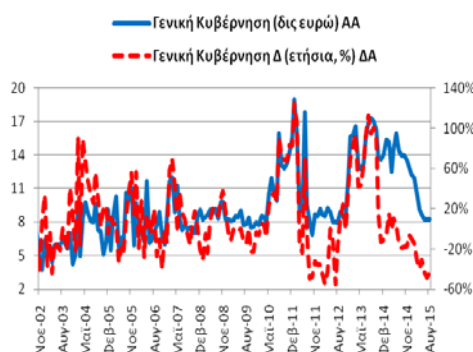
■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτών και των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων** ανήλθε στα **95,03 δισ ευρώ** (7/2015: 95,46 δισ ευρώ και 8/2014: 98,79 δισ ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-3,80%** (7/2015: -3,66% και 8/2014: -3,61%).

Πίνακας Α5: Καταθέσεις και Ρέπος των μη ΝΧΙ στα Εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕΣυνολική Περίοδος: 11/2002-8/2015Υποπερίοδος: 12/2008-8/2015Δημοσίευση: 25/9/2015Γενικό Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (υπόλοιπα)

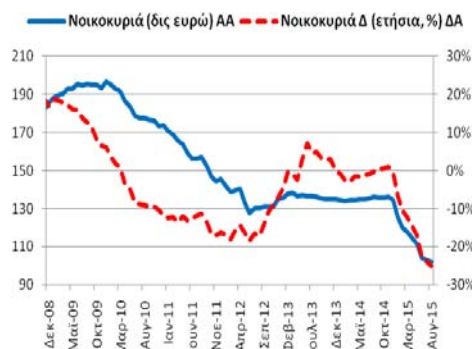
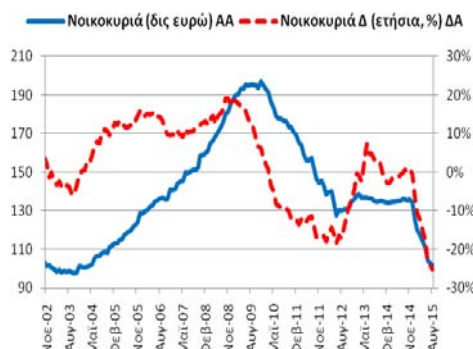
■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) το **γενικό σύνολο** (κάτοικοι εσωτερικού, λοιπών χωρών ευρωζώνης και μη κάτοικοι ζώνης ευρώ) των καταθέσεων (και ρέπος) ανήλθε στα **158,04 δις ευρώ** (7/2015: 157,86 δις ευρώ και 8/2014: 214,57 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-26,35%** (7/2015: -26,64% και 8/2014: -1,29%).

Καταθέσεις και Ρέπος Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

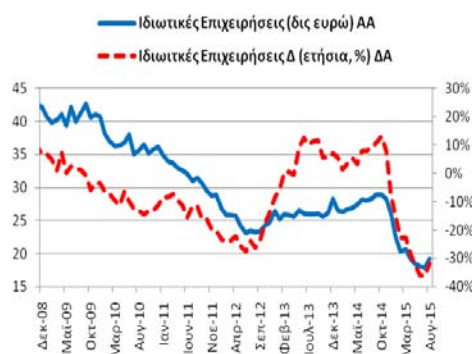
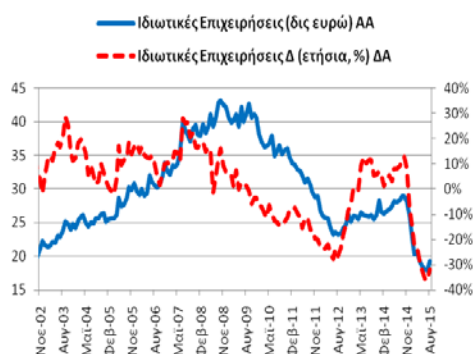
■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθαν στα **8,25 δις ευρώ** (7/2015: 8,22 δις ευρώ και 8/2014: 14,36 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-42,60%** (7/2015: -48,50% και 8/2014: -14,96%).

Καταθέσεις και Ρέπος Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** (ασφαλιστικές, λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και μη χρηματοπιστωτικές) ανήλθαν στα **19,26 δις ευρώ** (7/2015: 17,91 δις ευρώ και 8/2014: 28,28 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-31,90%** (7/2015: -36,10% και 8/2014: 9,16%).

Καταθέσεις και Ρέπος Νοικοκυριών (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Αύγουστο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **νοικοκυριών** ανήλθαν στα **101,88 δις ευρώ** (7/2015: 102,92 δις ευρώ και 8/2014: 135,95 δις ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-25,06%** (7/2015: -23,87% και 8/2014: -0,26%).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

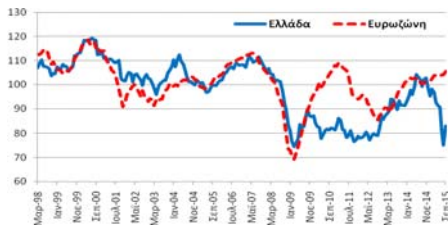
Επόμενη Δημοσίευση: προσεγγιστικά +1 μήνα

Πίνακας Α6: Δείκτες Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνη

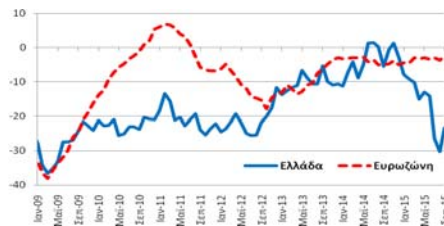
Συνολική Περίοδος: 3/1998-9/2015

Υποπερίοδος: 1/2009-9/2015

Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης

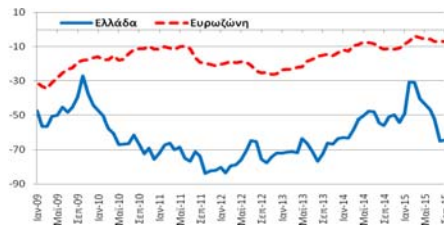
Βιομηχανία – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 40%)

Υπηρεσίες – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 30%)

Καταναλωτές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 20%)

Λιανικό Εμπόριο – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

Κατασκευές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

Δημοσίευση: 29/9/2015

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (83,1 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 7,9 μονάδες σε σχέση με τον **Αύγουστο** και **επιδεινώθηκε** κατά -16,2 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (-23,3 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 6,9 μονάδες σε σχέση με τον **Αύγουστο** και **επιδεινώθηκε** κατά -17,9 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (-15,1 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 27,7 μονάδες σε σχέση με τον **Αύγουστο** και **επιδεινώθηκε** κατά -29,9 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης των **καταναλωτών** (-64,2 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 0,6 μονάδες σε σχέση με τον **Αύγουστο** και **επιδεινώθηκε** κατά -8,4 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (-20,0 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 11,0 μονάδες σε σχέση με τον **Αύγουστο** και **επιδεινώθηκε** κατά -17,5 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-52,8 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 14,7 μονάδες σε σχέση με τον **Αύγουστο** και **επιδεινώθηκε** κατά -20,1 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Πίνακας Α6 : Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας														
Ενημέρωση: 26/10/2015														
Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Παράθεση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση Προηγούμενης Περιόδου	Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών							
Βασική Επισκόπηση														
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	1.73%	2015q2	0.20%	2015q1	0.34%	2014q2	-4.18%	2013q2	-7.72%	2012q2
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			Δ (qoq, %)	Ναι	0.91%		0.06%		-0.14%		-0.50%		-1.79%	
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	y		δς ευρώ	-	186.54	2014	185.11	2013	192.61	2012	206.16	2011	226.21	2010
Ποσοστό Ανεργίας	m		%	Ναι	24.99%	Ιουλ-15	25.03%	Ιουν-15	26.28%	Ιουλ-14	27.86%	Ιουλ-13	25.24%	Ιουλ-12
Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			Δ (γογ, %)	-	-1.72%	Σεπ-15	-1.46%	Αυγ-15	-0.84%	Σεπ-14	-1.12%	Σεπ-13	0.90%	Σεπ-12
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή				-	-0.76%		-0.39%		-1.11%		-1.01%		0.28%	
Σύνιστ. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος														
Πραγμ. Ιδιωτική Κατανάλωση (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	2.79%	2015q2	0.97%	2015q1	0.66%	2014q2	-2.28%	2013q2	-9.10%	2012q2
Πραγμ. Δημόσια Κατανάλωση				-	2.35%		-1.22%		2.21%		-8.74%		-5.84%	
Πραγμ. Επενδύσεις (Ιδιωτικές και Δημόσιες)				-	-4.93%		17.40%		-6.04%		-12.98%		-27.60%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)				-	-1.94%		0.94%		9.52%		5.29%		-1.58%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)				-	-3.90%		10.62%		9.28%		-1.67%		-12.06%	
Αποτελεσματικότητα														
Πραγμ. Παραγωγικότητα της Εργασίας (ανά άτομο)	q	(4), (7)	Δ (γογ, %)	-	-0.60%	2015q2	-0.32%	2015q1	0.80%	2014q2	-0.10%	2013q2	1.12%	2012q2
Πραγμ. Παραγωγικότητα της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)				-	-0.10%		-0.11%		1.77%		-0.93%		5.32%	
Ονομαστικό Μοναδ. Κόστος Εργασίας (ανά άτομο)				-	1.16%		0.37%		-4.32%		-7.10%		-1.62%	
Ονομαστικό Μοναδ. Κόστος Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)				-	1.59%		0.99%		-4.98%		-6.19%		1.86%	
Αγορά Εργασίας														
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χιλ άτομα	Ναι	3591.41	Ιουλ-15	3590.90	Ιουν-15	3557.90	Ιουλ-14	3497.86	Ιουλ-13	3655.71	Ιουλ-12
Άνεργοι				-	1196.74		1198.60		1268.16		1351.19		1234.08	
Εργατικό Δυναμικό				-	4788.14		4789.50		4826.06		4849.05		4889.80	
Μη Ενεργός Πληθυσμός				-	3296.28		3298.26		3306.53		3332.65		3353.75	
Αγορά Ακινήτων														
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	Δ (γογ, %)	-	-5.59%	2015q2	-4.12%	2015q1	-8.26%	2014q2	-11.92%	2013q2	-10.85%	2012q2
Συνολική Οικοδομική Δραστηριότητα (αριθμός αδειών)	m	(1), (7)		-	-31.6%	Ιουλ-15	14.7%	Ιουν-15	-8.0%	Ιουλ-14	-24.0%	Ιουλ-13	-51.7%	Ιουλ-12
Βιομηχανία και Εμπόριο														
Δείκτης Υπευθύνων Παραγγελιών (PMI)	m	(6), (7)	ΜΔ	Ναι	43.3	Σεπ-15	39.1	Αυγ-15	48.4	Σεπ-14	47.5	Σεπ-13	42.2	Σεπ-12
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	m	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	4.51%	Αυγ-15	-1.68%	Ιουλ-15	-4.70%	Αυγ-14	-5.52%	Αυγ-13	3.16%	Αυγ-12
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο				-	-8.72%	Ιουλ-15	-1.71%	Ιουν-15	1.43%	Ιουλ-14	-14.08%	Ιουλ-13	-8.12%	Ιουλ-12
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο				-	-7.34%		-0.41%		1.47%		-13.94%		-9.25%	
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο	q	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	-3.54%	2015q2	-0.95%	2015q1	0.69%	2014q2	-9.64%	2013q2	-15.35%	2012q2
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στον Τομέα των Αυτοκινήτων				-	10.39%		17.93%		34.29%		-0.68%		-38.62%	
Εξωτερικές Τοιμές														
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	12m	(2), (7)	δς ευρώ	-	2.71	Αυγ-15	2.46	Ιουλ-15	2.06	Αυγ-14	0.52	Αυγ-13	-10.67	Αυγ-12
<u>Α. Εμπορικά Ισοζύγια</u>				-	-15.60		-15.98		-18.15		-16.73		-22.59	
Καυσίμων				-	-6.07		-6.41		-7.77		-8.16		-10.94	
Πλοίων				-	-0.76		-0.87		-2.50		-1.07		-1.60	
Χωρίς Καύσιμα και Πλοία				-	-8.77		-8.69		-7.88		-7.50		-10.05	
<u>Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών</u>				-	19.27		19.51		19.05		16.16		15.48	
Ταξιδιωτικό				-	12.03		11.81		11.17		9.79		8.49	
Μεταφορών				-	6.88		7.28		7.39		6.34		7.37	
Λοιπών Υπηρεσιών				-	0.36		0.41		0.49		0.03		-0.38	
<u>Γ. Ισοζύγιο Εισοδημάτων</u>				-	-2.70		-2.79		-2.30		-2.45		-4.90	
Αμοιβών και Μισθών				-	-0.33		-0.35		-0.22		-0.25		-0.30	
Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών				-	-2.37		-2.45		-2.07		-2.20		-4.60	
<u>Δ. Ισοζύγιο Τρεχουσών Μεταβιβάσεων</u>				-	1.73		1.72		3.47		3.54		1.34	
Γενικής Κυβέρνησης				-	1.67		1.68		3.11		3.10		1.41	
Λοιπών Τοιμών				-	0.06		0.04		0.36		0.45		-0.07	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)														
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	y	(1), (7)	%	-	-3.5%	2014	-12.3%	2013	-8.7%	2012	-10.2%	2011	-11.10%	2010
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ				-	0.4%		-8.3%		-3.7%		-3.0%		-5.20%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ				-	177.1%		175.0%		156.9%		171.3%		146.0%	
Κυβέρνηση (Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού)														
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-	(5), (7)	δς ευρώ	-	34.30	Σεπ-15	30.77	Αυγ-15	26.87	Ιουλ-15	21.82	Ιουν-15	18.63	Μαϊ-15
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	39.21		34.92		30.82		22.73		19.17	
<u>Απόκλιση - Έσοδα</u>				-	-4.92		-4.15		-3.94		-0.91		-0.55	
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-			-	36.19		31.87		27.71		23.24		20.03	
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	40.58		36.61		32.19		27.33		22.65	
<u>Απόκλιση - Δαπάνες</u>				-	-4.38		-4.74		-4.48		-4.09		-2.63	
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-			-	3.08		3.80		3.71		1.88		1.51	
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	3.64		3.26		2.99		-1.24		-0.57	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-			-	-1.90		-1.10		-0.84		-1.42		-1.40	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	-1.36		-1.69		-1.38		-4.61		-3.48	
Επιτόκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας														
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	-0.20%	10/9/14	-0.10%	11/6/14	0.00%	13/11/14	0.00%	8/5/13	0.00%	11/7/12
Δημοπρασίες Σταθερού Επιτοκίου	-			-	0.05%		0.15%		0.25%		0.50%		0.75%	
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης	-			-	0.30%		0.40%		0.75%		1.00%		1.50%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επιτόκια														
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη)	m	(2), (7)	%	-	8.54%	Σεπ-15	10.26%	Αυγ-15	5.89%	Σεπ-14	10.15%	Σεπ-13	20.91%	Σεπ-12
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (νέων)				-	0.71%	Αυγ-15	0.78%	Ιουλ-15	1.34%	Αυγ-14	2.10%	Αυγ-13	2.72%	Αυγ-12
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (νέων)				-	4.83%		4.72%		5.31%		5.54%		5.87%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (υφιστάμενων)				-	0.80%		0.87%		1.59%		2.45%		2.87%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (υφιστάμενων)				-	5.06%		5.04%		5.39%		5.76%		5.92%	
Χρηματοδότηση														
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης	m	(2), (7)	δς ευρώ	-	228.01	Αυγ-15	228.68	Ιουλ-15	231.37	Αυγ-14	241.87	Αυγ-13	262.43	Αυγ-12
Χρηματοδότηση Γενικής Κυβέρνησης				-	22.82		22.24		18.24		20.47		29.79	
Χρηματοδότηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων				-	96.66		97.44		101.18		105.52		111.01	
Χρηματοδότηση Ιδιωτών και ΜΚΙ				-	95.03		95.46		98.79		102.48		107.68	
Καταθέσεις και Ρέπος														
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος	m	(2), (7)	δς ευρώ	-	158.04	Αυγ-15	157.86	Ιουλ-15	214.57	Αυγ-14	217.39	Αυγ-13	208.99	Αυγ-12
Γενική Κυβέρνηση				-	8.25		8.22		14.36		16.89		7.95	
Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις				-	1.83		1.67		2.84		3.07		2.16	
Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα				-	3.68		3.62		4.70		4.22		3.39	
Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις				-	13.75		12.62		20.75		18.62		17.70	
Νοικοκυριά				-	101.88		102.92		135.95		136.30		130.16	
Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης				-	1.19		1.12		1.44		1.43		1.47	
Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης				-	27.47		27.69		34.54		36.86		46.17	
Δείκτες Εμπιστοσύνης														
Οικονομικό Κλίμα - Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστ.	m	(3), (7)	ΜΔ	Ναι	83.1	Σεπ-15	75.2	Αυγ-15	99.3	Σεπ-14	93.4	Σεπ-13	79.3	Σεπ-12
Βιομηχανία				-	-23.3		-30.2		-5.4		-5.3		-21.8	
Υπηρεσίες				-	-15.1		-42.8		14.8		-9.7		-40.9	
Καταναλωτές				-	-64.2		-64.8		-55.8		-72.2		-75.6	
Λιανικό Εμπόριο				-	-20.0		-31.0		-2.5		-22.5		-37.0	
Κατασκευές				-	-52.8		-67.5		-32.7		-17.8		-58.2	

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών

Πλάτων Μονοκρούσος
Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank

Ιωάννης Γκιώνης: Ερευνητής Οικονομολόγος
Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής
Άννα Δημητριάδου: Οικονομικός Αναλυτής
Όλγα Κοσμά: Οικονομικός Αναλυτής
Αρκαδία Κωνσταντοπούλου: Βοηθός Ερευνητικής Ομάδας
Παρασκευή Πετροπούλου: Οικονομικός Αναλυτής G10
Θεόδωρος Σταματίου: Ανώτερος Οικονομολόγος
Γαλάτεια Φωκά: Ερευνητής Οικονομολόγος

Eurobank Ergasias SA, 8 Othonos Str, 10557 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, contact email: Research@eurobank.gr

Eurobank Οικονομικές Μελέτες

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Greece Macro Monitor:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Global Economy & Markets Monthly:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group

